

Кулешова К.І.*

ВПЛИВ ПІДХОДІВ ТУРЕЧЧИНИ ЩОДО ВРЕГУЛЮВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ НА АМЕРИКАНСЬКО-ТУРЕЦЬКІ ВІДНОСИНИ

Автор розглядає в цій статті принципи врегулювання конфліктів сучасної політичної політики Туреччини.

Ключові слова: Туреччина, баланс, безпека, міжнародні ініціативи.

Автор рассматривает в этой статье принципы урегулирования конфликтов современной политической политики Турции.

Ключевые слова: Турция, баланс, безопасность, международные инициативы.

The author considers principles of settlement of the conflicts of modern political policy of Turkey in this article.

Key words: Turkey, balance, safety, international initiatives.

1. Сьогодні Туреччина здійснює багатоаспектну зовнішню політику, яка має глобальні виміри – від Африки до Південної Америки, від Східної та Південної Азії до країн Карибського басейну. Вона започаткувала (разом з Іспанією) сім років тому під егідою ООН проект «Союз цивілізацій», спрямований на поглиблення міжкультурного діалогу та протидію екстремізму. Цілі проекту в різних регіонах миру, як і основні напрямки зовнішньополітичної діяльності не суперечать курсу, що його проводить Вашингтон, хоча в окремих випадках, зокрема пов'язаних з регіональними конфліктами, Туреччина виступає впливовим гравцем, якій обіймає незалежну, аж ніяк не підпорядковану Сполученим Штатам позицію, яскраво заявляє про те, що не погоджується із роллю «молодшого партнера».

2. У основі сучасної політики Туреччини по врегулюванню конфліктів лежать шість принципів.

Перший – це пошук балансу між свободою і безпекою. Якщо є безпека хороша для однієї держави, однієї країни і однієї людини, це принесе користь і іншим. Але не слід забезпечувати безпеку на збиток свободі і навпаки. Отже, необхідно знайти правильне співвідношення між ними.

Другий принцип передбачає посилене залучення всіх регіональних сил до мирного процесу, політику «обнулення проблем» в сусідніх країнах. Анкара вважає, що це цілком досяжна мета, за умови існування взаємної довіри.

Третій принцип передбачає проведення ефективної дипломатії відносно сусідніх регіонів, інтенсифікацію співпраці, від якої виграють всі сусіди. Для досягнення цієї мети Туреччина прагне досягнути «безпеки для всіх», шляхом «політичного діалогу на високому рівні», встановлення економічної взаємозалежності», а також культурної гармонії і взаємоповажи.

* викладач кафедри міжнародних відносин Інституту соціальних наук Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Будучи відповідальним членом міжнародного співтовариства, що змушене вирішувати широкий спектр нагальних проблем, Анкара дотримується четвертого принципу в зовнішній політиці, який можна сформулювати як прагнення до взаимодоповнюючих дій з основними гравцями на світовій арені, в тому числі з Вашингтоном.

П'ятий принцип передбачає ефективне використання міжнародних форумів і нових ініціатив для додання імпульсу вирішенню питань, що представляють взаємний інтерес. Саме з цих позицій слід оцінювати зростання впливу Туреччини в таких організаціях, як ООН, НАТО, Організація Ісламська конференція, а також встановлення взаємин з багатьма новими структурами. Слід нагадати про те, що Туреччина отримала статус спостерігача у ряді провідних регіональних організацій, таких, наприклад, як Африканський союз, Ліга арабських держав, Асоціація країн Карібського басейну і Організація американських держав.

Шостий принцип зовнішньополітичного курсу держави спирається на попередні п'ять, – це створення «нового образу Туреччини» в очах світової спільноти.

3. Згідно офіційній позиції Анкари, вона націлена на те, аби «покласти край конфліктам і укріпити стабільність в регіоні за допомогою новаторських механізмів і каналів для вирішення конфліктів, стимулювання позитивних змін і розвитку міжкультурного спілкування і взаєморозуміння». Її зовнішня політика «має три відмітні особливості: вона орієнтована не на кризу, а на мрію і бачення майбутнього світоустрою; замість того, щоб реагувати на виникаючі погрози, ми пропонуємо творчі підходи до вирішення конфліктів. Крім того, наша політика носить системний характер і охоплює весь спектр міжнародних проблем»

4. Втім, задекларований Анкарою курс на формування місцевих і регіональних блоків, що, мабуть, не випадково підкреслювалося її міністром закордонних справ в Москві, для досягнення вищезазначених цілей та реалізації принципів, не може залишати байдужим Вашингтон. Туреччина виявляє себе останнім часом не надто лояльним членом НАТО, а «турецька модель» все більше стає суто інструментом збільшення впливу власне самої Туреччини в регіональному вимірі.